

ELŐSZÓ A HARMADIK KIADÁSHOZ

A két évvel ezelőtt novemberében megjelent második kiadást abban a reményben engedték útjára, hogy nem kell újabb kiadást szerkeszteniük azért, mert a gyászos lista, az áldozatok száma bejelentések és kutatások alapján sajnos bővült.

Reményünk azonban nem igazolódott be, mert az eltelt két évben újabb hat név került az emlékfal márványtáblájára – így már 852 áldozat nevét őrzik a fekete márványtáblák.

Már ez a hat áldozat emléke szempontjából is méltányos lett volna egy újabb kiadás, annál is inkább, hogy az előző (második) kiadás ismét „hiánycikk” lett. Ez a tény több szempontból is figyelemreméltó! Ez azt jelenti, hogy a tágabb értelemben vett hozzátartozókon kívül mások is felfigyeltek a 44-es eseményekre. Mind gyakoribbá válik az a szokás, hogy a városunkba ellátogató küldöttek – akár belföldről, akár külföldről – kimennek a 44-es Parcellához. Megrendüléssel és részvétellel tekintik meg az emlékhelyet és átnyújtva nekik egy-egy példányt a Mementó-ból láthatják, hogy ez a város nem feledkezik meg elődeiről, hanem megemlékezik róluk. Teszi ezt kegyeletből és irántuk érzett tiszteletből!

Ezt a kegyeletet és tiszteletet jelképezi az emlékhelyhez vezető úton 2002. november 2-án elhelyezett és felszentelt harangláb a lélekarangjával, amelyet a Békéscsabai Népművészeti Tábor Nemzetközi Fafaragó Csoportja adományozott városunknak.

A Mementó a megemlékezést szolgálja, évről évre ünnepélyes keretek között emlékezünk meg a 44-es Parcellában az áldozatokról, szeretteinkről. Ilyenkor megjelennek városunk más nemzetiségű polgárai is németek, horvátok szerbek is, hisz az ő soraikból is nyugszanak ott ártatlan áldozatok. A meghívás részünkről és jelenlétük egyben a megbékélést szolgálja, ezt már az 50-ik évfordulón is kihangsúlyoztuk: „Szívünkben nem él bosszú. Nem kívánjuk az apák bűnét más nemzetiségű polgár-társainknak felróni.” Sajnos még mindig nem tudják, vagy nem akarják szándékunkat megérteni, mert még mindig akadnak akik rongálják, meggyalázzák az emlékhelyet – sajnálattal és fájó szívvel látjuk ezt, igyekszünk minden rongálást kijavítani és bízunk abban, hogy ezek a jelenségek talán egyszer megszűnnek.

Végül a köszönet hangján kell szólni Szabadka Város Önkormányzatának, hogy lehetővé tette és támogatta a 3. kiadás megjelentetését.

Szabadna, 2003. február havában

Dr. Bogner István